

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 48. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 23. svibnja 2013. godine, i na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 15. srpnja 2013. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU PRED SUDOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Zakonu o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 36/04 i 84/07) u članku 2. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Sud ne može odbiti odlučivati o zahtjevu za koji je nadležan.”

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3).

Članak 2.

U članku 3. riječi: „u tijeku cijelog postupka” zamjenjuju se riječima: „do pravomoćnosti odluke”.

Članak 3.

U članku 4. stavku (1) iza riječi „postupka” dodaju se zarez i riječi: „do pravomoćnosti odluke”.

Članak 4.

Iza članka 6. dodaje se novi članak 6.a. koji glasi:

„Članak 6.a.

Ako Sud zbog isključenja ili izuzeća sudaca ne može postupati, Sud će cijeliti mjesto prebivališta tuženika i obavijestiti o tome Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Republike Srpske ili Apelacijski sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koji će odrediti da u tom predmetu postupa drugi nadležni sudac.”

Članak 5.

U članku 12. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Sud će razmotriti i utvrditi samo činjenice koje su stranke iznijele i odrediti izvođenje samo onih dokaza koje su stranke predložile, ako zakonom nije drukčije određeno.”

U dosadašnjem stavku (2), koji postaje stavak (3), iza riječi „iznijele” dodaju se riječi „i naložiti izvođenje dokaza koje stranke nisu predložile”.

Članak 6.

U članku 15. dodaje se novi stavak (1) koji glasi:

„(1) Stranka ima pravo na to da Sud u razumnome roku odluči o njezinim zahtjevima i prijedlozima.”

Dosadašnji stavak (1) postaje stavak (2).

Članak 7.

U članku 20. u stavku (2) toč. 1) i 6) brišu se.

Dosadašnje toč. 2), 3), 4), 5) i 7) postaju toč. 1), 2), 3), 4) i 5).

Stavak (3) mijenja se i glasi:

“(3) Ako je tužitelj u tužbi naveo pravni temelj, Sud nije vezan za njega.”

Članak 8.

U članku 21. u stavku (1) iza riječi „odnosa” dodaju se riječi: „povredu prava ličnosti”.

Iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

„(3) Tužba za utvrđivanje može se podnijeti radi utvrđivanja postojanja odnosno nepostojanja činjenice, ako je to predviđeno posebnim zakonom ili drugim propisom.

(4) Tužba za utvrđenje povrede prava ličnosti može se podnijeti bez obzira na to je li postavljen zahtjev za naknadu štete ili drugi zahtjev, u skladu s posebnim zakonom.”

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (5).

U dosadašnjem stavku (4), koji postaje stavak (6), broj „3” zamjenjuje se brojem „5”.

Članak 9.

U članku 23. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Ako tužitelj preinačuje tužbu zbog okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, tako da iz iste činjenične osnove zahtijeva drugi predmet ili novčanu sumu, tuženik se ne može protiviti takvom preinačenju.“

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (3).

Članak 10.

U članku 25. u stavku (1) riječi: „u roku iz članka 24. ovog zakona” zamjenjuju se riječima: „do zaključenja glavne rasprave”.

Članak 11.

U članku 26. iza stavka (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4), (5), (6) i (7) koji glase:

„(2) Tužba se uz izričiti pristanak tuženika može povući i nakon zaključenja glavne rasprave do pravomoćnosti odluke kojom se dovršava prvostupanjski postupak. U tom slučaju tuženik svoj zahtjev za naknadu troškova postupka mora postaviti najkasnije u svojoj suglasnosti za povlačenje tužbe.

(3) Ako u slučaju iz stavka (2) ovoga članka dođe do povlačenja tužbe prije nego što je sudac u prvostupanjskom postupku donio svoju odluku, odnosno prije nego što je ona povodom žalbe otpravljen drugostupanjskom vijeću, sudac u prvostupanjskom postupku će rješenjem utvrditi da je tužba povučena, odnosno rješenjem utvrditi da je tužba povučena i da je presuda bez pravnog djelovanja. Tim će rješenjem odlučiti i o zahtjevu tuženika za naknadu troškova postupka.

(4) Ako dođe do povlačenja tužbe pred sucem koji je vodio prvostupanjski postupak dok je postupak povodom žalbe u tijeku pred drugostupanjskim vijećem, sudac u prvostupanjskom postupku će bez odgode zatražiti – telefonom, telefaksom ili elektroničkom poštom – od drugostupanjskog vijeća da ga obavijesti o tome je li već odlučeno povodom žalbe te obavijestiti drugostupanjsko vijeće da je došlo do povlačenja tužbe.

(5) Ako u slučaju iz stavka (2) ovoga članka dođe do povlačenja tužbe nakon što je predmet dostavljen drugostupanjskom vijeću, drugostupanjsko vijeće će, ako prije toga nije odlučilo povodom žalbe, rješenjem utvrditi da je presuda bez pravnog djelovanja i utvrditi da je tužba povučena. Tim će se rješenjem odlučiti i o zahtjevu tuženika za naknadu troškova postupka.

(6) Podnesak kojim se u slučaju iz stavka (2) ovoga članka povlači tužba podnosi se posredstvom suca u prvostupanjskom postupku koji može, ako to ocijeni potrebnim, održati ročište sa strankama radi provjere jesu li ispunjeni uvjeti za povlačenje tužbe.

(7) Ako se pred drugostupanjskim vijećem održava rasprava uz sudjelovanje stranaka, tužitelj može svoju tužbu povući i na ročištu pred tim vijećem.”

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (8).

Članak 12.

U članku 38. u stavku (2) iza riječi „navode” umjesto zareza dodaje se veznik „i“, iza riječi „činjenice” stavlja se točka, a riječi: „te pravna osnova za navode tuženika” brišu se.

Članak 13.

U članku 40. iza stavka (1) dodaje se stavak (2) koji glasi:

„(2) Ukoliko odgovor na tužbu bude odbačen ili povučen (članak 276. ZPP-a), smatrat će se da tuženik nije odgovorio na tužbu.”

Članak 14.

Iza članka 45. dodaje se novi članak 45a. koji glasi:

"Članak 45a.

Ako stranka ili njezin zakonski zastupnik nije u stanju jasno i određeno izjasniti se o predmetu rasprave, a nema punomoćnika, sud će upozoriti na potrebu uzimanja punomoćnika."

Članak 15.

U članku 50. st. (1) i (2) riječi: „uz suglasnost stranaka” zamjenjuju se riječima: „na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti”.

Članak 16.

Članak 54. mijenja se i glasi:

„Članak 54.

(1) Stranke mogu zaključiti nagodbu o predmetu spora tijekom cijeloga postupka do njegova pravomoćnog okončanja (sudska nagodba).

(2) Ako je sudska nagodba zaključena nakon donošenja prvostupanjske presude, Sud će donijeti rješenje kojim će utvrditi da je prvostupanjska presuda bez djelovanja.”

Članak 17.

U članku 59. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Ako sudska nagodba bude poništena, postupak se nastavlja kao da sudska nagodba nije ni bila zaključena.”

Članak 18.

U članku 66. stavku (1) u točki 2) iza riječi „tužbu” dodaju se zarez i riječi: „uključujući izvođenje dokaza čitanjem isprava”.

Članak 19.

U članku 70. riječ „iznose” zamjenjuje se riječima: „mogu iznijeti”.

Članak 20.

U članku 79. u stavku (3) iza riječi „obaviještena” dodaju se zarez i riječi: „osim ako su na tom ročištu iznesene nove činjenice”.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Sud može po službenoj dužnosti odgoditi započeto ročište samo u slučajevima predviđenim ovim zakonom.”

Članak 21.

U članku 81. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Ako se ročište održava pred novim sucem, Sud može, uz suglasnost stranaka, odlučiti da ponovno ne saslušava svjedoke i vještake te da ne obavlja novi očevid, već pročitati zapisnike o izvođenju tih dokaza.”

Članak 22.

U članku 82. stavak (3) briše se.

Dosadašnji st. (4), (5) i (6) postaju st. (3), (4) i (5).

Članak 23.

U članku 91. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Ako stranka ne postupi prema nalogu Suda, Sud je ovlašten po službenoj dužnosti izvesti te dokaze.”

Članak 24.

Iza članka 96. dodaje se novi članak 96.a. koji glasi:

„Članak 96.a.

(1) Ako Sudu nije poznato važeće pravo u stranoj državi, zatražit će obavijest od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

(2) Sud može zatražiti i od stranke da podnese javnu ispravu izdanu od nadležnog inozemnog tijela kojom se potvrđuje važeće pravo u stranoj državi.”

Članak 25.

U članku 99. u stavku (1) iza riječi „pravna” dodaju se riječi: „ili fizička”.

Članak 26.

U članku 131. iza stavka (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

„(2) Sud može odlučiti saslušati samo jednu stranku ako se uvjeri da drugoj stranci, odnosno osobi koja se ima saslušati za tu stranku, nisu poznate sporne činjenice ili ako saslušanje te stranke nije moguće.

(3) Ako tijekom postupka stranka umre ili nije moguće ponovno saslušati stranku ili je to otežano iz drugih razloga, Sud će pročitati zapisnik s iskazom te stranke.”

Članak 27.

Članak 150. briše se.

Članak 28.

U članku 158. stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) U obrazloženju Sud će izložiti: zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su izvele, koje je od tih činjenica utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koji su dokazi izvedeni te kako ih je ocijenio. Sud će posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tijekom postupka.”

Članak 29.

U članku 159. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Ako stranka ne predloži donošenje dopunske presude u roku iz stavka (1) ovoga članka, smatrat će se da je tužba u tome dijelu povučena.”

Članak 30.

U članku 175. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Presuda zbog propuštanja ne može se pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.”

Iza dosadašnjeg stavka (2), koji postaje stavak (3), dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

„(4) Kada presudu na osnovi priznanja i presudu na osnovi odricanja pobija zbog toga što je izjava o priznanju ili odricanju dana u bitnoj zabludi ili pod utjecajem prisile ili prijevare, stranka može iznijeti u žalbi i nove činjenice te predložiti nove dokaze koji se tiču tih mana volje.”

Članak 31.

U članku 176. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Povreda odredaba parničnog postupka uvijek utječe na donošenje zakonite i pravilne presude u sljedećim slučajevima:

1) ako je u donošenju presude sudjelovao sudac koji je po zakonu morao biti isključen ili izuzet (članak 295. ZPP-a);

- 2) ako je odlučeno o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti (članak 4. ZPP-a);
- 3) ako je protivno odredbama ovoga zakona Sud temeljio svoju odluku na nedopuštenim raspolaganjima stranaka (članak 8. stavak (2));
- 4) ako je protivno odredbama ovoga zakona Sud donio presudu na osnovi priznanja, presudu na osnovi odricanja i presudu zbog propuštanja;
- 5) ako je Sud donio presudu bez glavne rasprave;
- 6) ako je protivno odredbama ovoga zakona Sud odbio zahtjev stranke da se u postupku služi svojim jezikom i pismom i da prati tijek postupka na svome jeziku;
- 7) ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku ili ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik ili ako zakonski zastupnik odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebnu ovlast za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ukoliko vođenje parnice odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno;
- 8) ako je odlučeno o zahtjevu o kojemu već teče parnica ili kojega se tužitelj odrekao ili o kojemu je već prije pravomoćno presuđeno ili o kojemu je već zaključena sudska nagodba ili nagodba koja prema posebnim propisima ima svojstvo sudske nagodbe;
- 9) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnoj raspravi;
- 10) ako je presudom prekoračen tužbeni zahtjev;
- 11) ako je odlučeno o nepravodobno podnesenoj tužbi, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti (članak 34. stavak (1) točka 2);
- 12) ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti.

Članak 32.

U članku 180. u stavku (3) iza riječi „odreklo” dodaju se riječi: „prava na žalbu”.

Članak 33.

Iza članka 180. dodaje se novi članak 180.a. koji glasi:

„Članak 180.a.

U slučaju da podnositelj žalbe odustane od žalbe, sudac u prvostupanjskom postupku rješenjem će utvrditi odustanak od žalbe.”

Članak 34.

U članku 182. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Primjerak objašnjenja povodom navoda žalbe sudac iz prvostupanjskog postupka dostavit će strankama koje mogu dati svoje izjašnjenje u roku od osam dana.”

Članak 35.

U članku 183. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka na odgovarajući će se način se primijeniti odredbe članka 182. stavka (3) ovoga zakona.”

Članak 36.

U članku 184. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Pod uvjetima iz stavka (2) ovoga članka, drugostupanjsko vijeće zakazati će raspravu i kad je u istoj parnici prvostupanjska presuda već jedanput bila ukinuta, osim ako se radi o presudi na osnovi priznanja, presudi na osnovi odricanja i presudi zbog propuštanja.”

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Članak 37.

U članku 188. iza riječi „postupka” dodaju se riječi: „iz članka 176. stavka (2) toč. 2), 7), 8), 11) i 12) ovoga zakona”, a riječi: „koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje” brišu se.

Članak 38.

U članku 191. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Prvostupanjska presuda povodom žalbe može se ukinuti i predmet vratiti na ponovno suđenje samo jedanput, osim ako se radi o presudi na osnovi priznanja, presudi na osnovi odricanja i presudi zbog propuštanja.”

Članak 39.

Iza članka 191. dodaje se novi članak 191.a koji glasi:

„Članak 191.a.

Sud će rješenjem utvrditi da su prvostupanjska presuda bez djelovanja i žalba povučene ako su stranke zaključile sudsku nagodbu tijekom postupka povodom žalbe.“

Članak 40.

U članku 192. iza stavka (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

„(2) Drugostupanjsko vijeće rješenjem će utvrditi da je podnositelj žalbe odustao od podnesene žalbe ako je to propustio učiniti sudac u prvostupanjskom postupku.

(3) Ako je podnositelj žalbe odustao od žalbe u postupku pred drugostupanjskim vijećem, Sud će rješenjem utvrditi odustanak od žalbe.”

Članak 41.

U članku 194. stavku (1) u točki 1) iza riječi „odricanja” dodaju se riječi: „ili presudu na osnovi propuštanja”.

U točki 4) riječi: „se po zakonu morao izuzeti” zamjenjuju se riječima: „je prema zakonu morao biti isključen ili izuzet”.

Iza točke 4) dodaje se nova točka 5) koja glasi:

„5) Ako je protivno odredbama ovoga zakona Sud odbio zahtjev stranke da se u postupku služi svojim jezikom i pismom i da prati tijek postupka na svome jeziku.”

Stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) Ako drugostupanjsko vijeće utvrdi da je u prvostupanjskom postupku odlučeno o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti ili o zahtjevu povodom tužbe koja je podnesena poslije zakonom propisanog roka ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti, ili o zahtjevu o kojem već teče parnica ili o kojemu je već prije pravomoćno presuđeno ili kojega se tužitelj odrekao ili o kojemu je već zaključeno sudsko poravnanje, ukinut će prvostupanjsku presudu i odbaciti tužbu.”

U stavku (4) iza riječi „raspravom” dodaju se riječi: „ili pripremnim ročištem”.

Članak 42.

Iza članka 194. dodaje se novi članak 194.a. koji glasi:

„Članak 194.a.

(1) Drugostupanjsko vijeće rješenjem će ukinuti presudu i predmet vratiti na ponovno suđenje ako utvrdi da je prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je odlučeno o nečemu drugome, a ne o onome što je traženo.

(2) Ako utvrdi da je prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev tako što je dosuđeno više od onoga što je traženo, drugostupanjsko vijeće rješenjem će ukinuti prvostupanjsku presudu u dijelu u kojemu je prekoračen tužbeni zahtjev.”

Članak 43.

U članku 196. točka 5) mijenja se i glasi:

„5) ako je sudac u prvostupanjskom postupku iz činjenica koje je utvrdio izveo nepravilan zaključak o postojanju drugih činjenica na kojima je utemeljena presuda.”

Članak 44.

Članak 199. mijenja se i glasi:

“Članak 199.

Drugostupanjsko vijeće vratit će sve spise sucu prvostupanjskog postupka s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa svoje odluke radi predaje strankama i drugim zainteresiranim osobama. Sudac u prvostupanjskom postupku dužan je odmah dostaviti odluke drugostupanjskog vijeća, a najkasnije u roku od osam dana računajući od dana zaprimanja spisa.”

Članak 45.

Iza članka 199. dodaje se novi članak 199.a. koji glasi:

“Članak 199.a.

(1) Ako je drugostupanjsko vijeće propustilo odlučiti glede svih dijelova presude koji se pobijaju žalbom ili ako je propustilo donijeti sve odluke koje je odbacujući, odnosno odbijajući ili uvažavajući

žalbu trebalo donijeti ili ako je propustilo odlučiti glede jedne ili više žalbi, žalitelj može u roku od 15 dana od dostave drugostupanjske odluke predložiti drugostupanjskom vijeću da dopuni svoju odluku.

(2) Prijedlog za donošenje drugostupanjske odluke ne može se podnijeti stoga što drugostupanjsko vijeće nije odlučilo o svim razlozima zbog kojih je žalba uložena ili na koje je bilo dužno paziti po službenoj dužnosti.

(3) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka podnosi se sucu u prvostupanjskom postupku, koji ga je dužan bez odgode, zajedno sa spisom, proslijediti drugostupanjskom vijeću.

(4) Na postupak povodom prijedloga iz stavka (1) ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe čl. od 159. do 161. ovoga zakona.”

Članak 46.

U članku 204. u stavku (2) broj „10.000 ” zamjenjuje se brojem „30.000 “.

Stavak (3) mijenja se i glasi:

„(3) U slučajevima u kojima revizija nije odobrena prema odredbi stavka (2) ovoga članka, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito u slučaju:

1) ako o tom pitanju revizijsko vijeće još uvijek nije zauzelo stav odlučujući u pojedinim predmetima, na sjednici odjela, a riječ je o pitanju o kojemu postoji različita praksa drugostupanjskih vijeća;

2) ako je o tom pitanju revizijsko vijeće već zauzelo stav, ali je odluka drugostupanjskog vijeća utemeljena na stavu koje nije podudarno s tim stavom;

3) ako je o tom pitanju revizijsko vijeće već zauzelo stav i presuda se drugostupanjskog vijeća temelji na tome stavu, ali bi – naročito uvažavajući razloge iznesene tijekom prethodnoga prvostupanjskog i žalbenoga postupka, zbog promjene u pravnom sustavu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnoga suda BiH i Europskoga suda za ljudska prava – trebalo preispitati sudsku praksu.

Iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

(4) U reviziji iz stavka (3) ovoga članka stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojega je podnijela reviziju, uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega

odnose, te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.”

Članak 47.

U članku 208. riječi: „i povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje” brišu se.

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Povodom revizije iz članka 204. stavka (3) ovoga zakona, revizijsko vijeće ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojemu se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni zbog čega je podnesena i što je u njoj određeno naznačeno kao takvo, uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.”

Članak 48.

U članku 211. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) U slučaju da je podnositelj revizije odustao od podnošenja revizije, sudac u prvostupanjskom postupku rješenjem će utvrditi odustanak od revizije.”

Članak 49.

U članku 214. u stavku (2) iza riječi „nedopuštena” dodaju se riječi: „ako nije podnesena u skladu s člankom 241.b. ovoga zakona”.

Iza stavka (2) dodaju se novi st. (3), (4), (5), (6) i (7) koji glase:

„(3) Revizijsko vijeće rješenjem će utvrditi da je podnositelj revizije odustao od podnošenja revizije ako je to propustio učiniti sudac u prvostupanjskom postupku.

(4) Reviziju iz članka 204. stavka (3) ovoga zakona Sud će rješenjem odbaciti kao nedopuštenu i ako u reviziji ne bude određeno naznačeno pravno pitanje zbog kojega se podnosi, uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose, kao i zato što u njoj nisu određeno izloženi razlozi zbog kojih podnositelj smatra to pitanje važnim za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

(5) Revizijsko vijeće odbacit će reviziju iz članka 204. stavka (3) ovoga zakona i ako ocijeni da pravno pitanje zbog kojega je ona podnesena nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

(6) U obrazloženju rješenja iz st. (4) i (5) ovoga članka Sud se poziva na odredbe tih stavaka kojima se predviđa odbacivanje takve revizije iz navedenih razloga. Ako to ocijeni svrhovitim, Sud može odlučiti i da se posebno obrazlože razlozi zbog kojih je donio takvo rješenje.

(7) Ako Sud u slučaju iz stavka (5) ovoga članka nađe da samo neko od više istaknutih pravnih pitanja nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, revizija će se odbaciti samo glede toga pitanja.”

Članak 50.

U članku 215. iza riječi „izjavljena” dodaju se riječi: „kao ni razlog na koji pazi po službenoj dužnosti”.

Članak 51.

U članku 216. stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Ako utvrdi da postoji povreda odredaba parničnog postupka zbog koje se revizija može podnijeti, osim povreda određenih st. (2) i (3) ovoga članka, revizijsko vijeće će, s obzirom na prirodu povrede, presudom preinačiti presudu drugostupanjskog vijeća ili rješenjem ukinuti u cijelosti ili djelomično presudu drugostupanjskog vijeća i suca u prvostupanjskom postupku ili samo presudu drugostupanjskog vijeća te predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom sucu u prvostupanjskom postupku, odnosno istom ili drugom vijeću drugostupanjskog suda, odnosno drugom nadležnom sudu.

U stavku (2) iza riječi „nadležnost” dodaju se riječi: „ili povodom tužbe koja je podnesena nakon zakonom propisanog roka ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti”.

Članak 52.

Članak 218. mijenja se i glasi:

„Članak 218.

(1) Ako utvrdi da je drugostupanjskom odnosno i prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev tako što je odlučeno o nečemu drugome, a ne o onome što je traženo, revizijsko vijeće rješenjem će ukinuti samo drugostupanjsku presudu ili i prvostupanjsku presudu te predmet vratiti drugostupanjskom vijeću, odnosno sucu u prvostupanjskom postupku na ponovno suđenje.

(2) Ako utvrdi da je drugostupanjskom presudom odnosno i prvostupanjskom presudom prekoračen tužbeni zahtjev tako što je dosuđeno više od onoga što je traženo, revizijsko vijeće rješenjem će ukinuti

drugostupanjsku presudu, odnosno i prvostupanjsku presudu u dijelu u kojemu je prekoračen tužbeni zahtjev.”

Članak 53.

Članak 219. mijenja se i glasi:

„Članak 219.

Odluka revizijskog vijeća dostavlja se sucu u prvostupanjskom postupku putem drugostupanjskog vijeća, s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa svoje odluke za sud, stranke i druge zainteresirane osobe, a sudac u prvostupanjskom postupku dužan je dostaviti odluku strankama u roku od osam dana od dana zaprimanja.”

Članak 54.

U članku 222. točki 1) iza riječi „biti” dodaju se riječi: „isključen ili”.

Iza točke 5) dodaju se nove toč. 6), 7) i 8) koje glase:

„6) ako stranka stekne mogućnost upotrebe pravomoćne odluke Suda koja je ranije među istim strankama donesena o istom zahtjevu;

7) ako se odluka Suda temelji na drugoj odluci Suda ili na odluci nekog drugog tijela, a ta odluka bude pravomoćno preinačena, ukinuta odnosno poništena;

8) ako je naknadno pred nadležnim tijelom na drukčiji način pravomoćno odnosno konačno riješeno prethodno pitanje na kojemu je utemeljena sudska odluka.”

Dosadašnja točka 6) postaje točka 9).

Članak 55.

U članku 223. stavku (2) riječi: „toč. 1) i 6)” zamjenjuju se riječima: „toč. 1), 6), 7), 8) i 9)”.

Članak 56.

U članku 224. stavku (1) u točki 5) riječi: „točka 6)” zamjenjuje se riječima: „toč. 6), 7), 8) i 9)”.

Članak 57.

Iza članka 228. dodaje se novi članak 228.a. koji glasi:

„Članak 228.a.

Nepravodoban, nepotpun ili nedopušten prijedlog za ponavljanje postupka rješenjem će odbaciti sudac pojedinac Apelacijskog odjela Suda, ako to u granicama svojih ovlasti nije učinio sudac koji je sudio u prvostupanjskom postupku.”

Članak 58.

U članku 230. u stavku (4) iza riječi „sudac” dodaju se zarez i riječi: „koji nisu sudjelovali u donošenju odluke u ranijem postupku”.

Članak 59.

Iza članka 231. dodaje se novi članak 231.a. koji glasi:

„Članak 231.a.

(1) Kada Europski sud za ljudska prava utvrdi povredu nekog od ljudskih prava ili temeljnih sloboda zajamčenih Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Konvencija) i dodatnih protokola uz Konvenciju koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, stranka o čijem je pravu Europski sud za ljudska prava odlučio u roku od 90 dana od konačnosti presude Europskog suda za ljudska prava može podnijeti zahtjev Sudu, koji je sudio u prvom stupnju u postupku u kojemu je donesena odluka kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda, za izmjenu odluke kojom je to pravo ili temeljna sloboda povrijeđena.

(2) Postupak iz stavka (1) ovoga članka provodi se uz odgovarajuću primjenu odredaba o ponavljanju postupka.

(3) U ponovljenom postupku Sud je dužan poštivati pravne stavove izražene u konačnoj presudi Europskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda temeljnog ljudskog prava ili slobode.”

Članak 60.

U članku 241. u stavku (1) iz riječi „krvi” dodaju se riječi: „po pravoj liniji do bilo kojeg stupnja, a u pobočnoj zaključno do četvrtog stupnja”, a iza riječi „tazbini” dodaju se riječi: „zaključno do drugog stupnja”.

Članak 61.

Iza članka 241. dodaju se novi čl. 241.a. i 241.b. koji glase:

„Članak 241.a.

Ako u parnicama o imovinskopravnim zahtjevima vrijednost predmeta spora premašuje iznos od 50.000,00 KM, punomoćnici pravnih osoba mogu biti samo osobe koje imaju položen pravosudni ispit.

Članak 241.b.

U postupku povodom revizije stranku mora zastupati odvjetnik, osim ako je sama stranka odvjetnik."

Članak 62.

U članku 246. na kraju rečenice iza riječi „odvjetnik” dodaju se zarez i riječi: „a u prvostupanjskom postupku i stručni suradnik za pravne poslove i odvjetnički vježbenik koji je kod njega zaposlen”.

Članak 63.

U članku 250. u stavku (4) broj „15” zamjenjuje se brojem „30”.

Članak 64.

Članak 251. mijenja se i glasi:

„Članak 251.

(1) Punomoć prestaje smrću fizičke osobe, proglašenjem umrlom i gubitkom poslovne sposobnosti.

(2) Ako je punomoćniku fizičke osobe dana ovlast da može poduzimati sve radnje u postupku, a stranka odnosno njezin zakonski zastupnik umre ili postane poslovno nesposoban ili ako zakonski zastupnik bude razriješen dužnosti, punomoćnik je ovlašten poduzimati radnje u postupku koje ne trpe odgodu.”

Članak 65.

U članku 252. stavak (2) mijenja se i glasi:

„(2) U slučaju stečaja ili likvidacije, punomoć koju je izdao stečajni odnosno likvidacijski dužnik prestaje kad prema važećim propisima nastupe pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka odnosno likvidacije.”

U stavku (3) broj „15” zamjenjuje se brojem „30”.

Članak 66.

U članku 256. stavku (1) riječi: „osim u slučajevima u kojima se vrijednost spora ne može izraziti u novcu” brišu se.

Članak 67.

U članku 270. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

„(2) Povrat u prijašnje stanje nije dopušten ako se propuštanje stranke može pripisati povredi postupka zbog koje se može izjaviti pravni lijek.”

Članak 68.

U članku 272. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Ako stranka koja je podnijela prijedlog za povrat u prijašnje stanje ne dođe na ročište zakazano povodom prijedloga, a uredno je obavještena, smatrat će se da je prijedlog povučen.”

Članak 69.

U članku 273. u stavku (1) riječ „posebna” briše se, a iza riječi „žalba” dodaju se zarez i riječi: „osim ako je usvojen nepravodoban ili nedopušten prijedlog”.

U stavku (2) riječi: „nije dopuštena posebna žalba, osim ukoliko je prijedlog podnesen zbog donošenja presude zbog propuštanja” zamjenjuju se riječima: „žalba je dopuštena”.

Članak 70.

U članku 279. u stavku (1) iza riječi „obaviti” dodaju se riječi: „na adresu naznačenu u tužbi, odnosno na adresu prebivališta ili boravišta upisanu kod tijela nadležnog za vođenje evidencije o osobnim iskaznicama”.

Članak 71.

Naziv Odjeljka 2. „Dostava putem pošte” i članak 284. brišu se.

Članak 72.

Naziv Odjeljka 3. „Dostava preko ovlaštene pravne osobe ili ovlaštene službene osobe Suda” briše se.

Članak 73.

U članku 285. stavak (1) mijenja se i glasi:

„(1) Dostava fizičkim osobama u pravilu se obavlja predajom pismena osobi kojoj se dostava ima izvršiti”.

U stavku (2) riječi: „kućepazitelju ili susjedu ako oni na to pristanu” zamjenjuju se riječima: „susjedu ako on na to pristane”.

Stavak (4) mijenja se i glasi:

„(4) Ako je pismeno predano drugoj osobi koja sudjeluje u parnici kao protivnik osobe kojoj se dostava ima izvršiti, dostava će se smatrati neurednom.”

Članak 74.

U članku 286. stavak (2) briše se.

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (2).

Članak 75.

Naziv Poglavlja XVIII. mijenja se i glasi:

„XVIII. ISKLJUČENJE I IZUZEĆE”

Članak 76.

Članak 295. mijenja se i glasi:

„Članak 295.

(1) Sudac ne može obavljati sudačku dužnost (isključenje):

1) ako je sam stranka, zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke, ako je sa strankom u odnosu suovlastitelja, suobveznika ili regresnog obveznika ili ako je u istom predmetu saslušan kao svjedok ili vještak;

2) ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja ili mu je bračni odnosno izvanbračni supružnik, srodnik po tazbini do drugog stupnja, bez obzira na to je li brak prestao ili nije;

- 3) ako je skrbnik, posvojitelj ili posvojenik stranke, njezina zakonskog zastupnika ili punomoćnika ili ako između njega i stranke, njezina zakonskog zastupnika ili punomoćnika stranke postoji zajedničko kućanstvo;
- 4) ako je između njega i stranke u tijeku neka druga parnica;
- 5) ako je u istom predmetu sudjelovao u postupku medijacije ili u zaključenju sudske nagodbe koja se pobija u parnici ili je donio odluku koja se pobija ili je zastupao stranku kao odvjetnik;
- 6) ako je u stečajnom postupku kao stečajni sudac ili član stečajnog vijeća donio odluku povodom koje je došlo do spora.

(2) Sudac može biti izuzet ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristranost (izuzeće).“

Članak 77.

Članak 296. mijenja se i glasi:

„Članak 296.

(1) Stranka podnosi zahtjev za isključenje, odnosno izuzeće suca čim dozna da postoji koji od razloga za isključenje odnosno izuzeće, a najkasnije do okončanja rasprave, a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke.

(2) Stranka može u pravnom lijeku ili odgovoru na pravni lijek poimence navesti suca koji ne bi mogao sudjelovati u donošenju odluke zbog razloga iz članka 295. ovoga zakona.

(3) U zahtjevu se mora navesti zakonski razlog zbog kojega se traži isključenje ili izuzeće, okolnosti iz kojih proizlazi da je prijedlog pravodobno podnesen i činjenice na kojima se temelji postojanje razloga za isključenje ili izuzeće.

(4) Stranka može tražiti izuzeće samo poimence određenog postupajućeg suca.”

Članak 78.

Iza članka 296. dodaje se novi članak 296.a. koji glasi:

„Članak 296.a.

(1) Nepravodoban, nepotpun i nedopušten zahtjev za isključenje ili izuzeće odbacit će sudac ili vijeće pred kojim se vodi postupak.

(2) Nije dopušten zahtjev za isključenje ili izuzeće:

- 1) kojim se općenito traži isključenje ili izuzeće svih sudaca nekog suda ili svih sudaca koji bi mogli sudjelovati u nekom postupku;
- 2) o kojemu je već odlučeno;
- 3) u kojemu nije obrazložen zakonski razlog zbog kojega se traži isključenje ili izuzeće;
- 4) ako stranka zahtijeva isključenje odnosno izuzeće suca koji ne postupa u tome predmetu;
- 5) ako stranka zahtijeva isključenje odnosno izuzeće predsjednika Suda, izuzev kada postupa u tome predmetu.

(3) Ako je zahtjev iz stavka (1) ovoga članka podnesen na ročištu, sudac će ga odbaciti i nastaviti će ročište.

(4) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka nije dopuštena posebna žalba.“

Članak 79.

U članku 298. dodaju se novi st. (1) i (2) koji glase:

„(1) Kad dozna za postojanje nekih od razloga za isključenje iz članka 295. stavka (1) toč. 1) do 6) ovoga zakona ili čim dozna da je stavljen zahtjev za njegovo isključenje, sudac je dužan prekinuti svaki rad na tome predmetu i odmah obavijestiti o razlozima za isključenje stranke i predsjednika Suda, koji će odlučiti o isključenju.

(2) Do donošenja rješenja o zahtjevu za isključenje, sudac će poduzeti samo one radnje za koje postoji opasnost od odgode.“

U dosadašnjem stavku (1), koji postaje stavak (3), iza riječi: „članka 295.“ dodaju se riječi: „stavka (2)“.

Članak 80.

Iza članka 298. dodaje se novi članak 298.a. koji glasi:

„Članak 298.a.

(1) Ako zahtjev za isključenje bude usvojen, Sud će ukinuti sve radnje koje je poduzeo isključeni sudac.

(2) Ako zahtjev za izuzeće bude usvojen, Sud će ukinuti radnje koje su bile poduzete poslije podnošenja zahtjeva, osim ako se stranke ne usuglase da se poduzete radnje ne ukidaju.

(3) U slučaju podnošenja zahtjeva za isključenje ili izuzeće tijekom rasprave pred drugostupanjskim vijećem, primjenjuju se odredbe st. (1) i (2) ovoga članka.“

Članak 81.

U članku 300. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Nakon što se tuženik upustio u raspravu o glavnoj stvari, bez njegova pristanka ne može uz tužitelja pristupiti novi tužitelj.“

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (4).

Članak 82.

U članku 308. u stavku (3) iza točke dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Pravni lijek je dopušten ako mu se stranka izričito ne usprotivi.“

Članak 83.

Iza članka 308. dodaje se novi članak 308.a. koji glasi:

„Članak 308.a.

(1) U parnici između stranke i umješaka koji joj se pridružio, umješak ne može osporavati utvrđeno činjenično stanje, kao ni pravne kvalifikacije sadržane u obrazloženju pravomoćne presude (intervencijsko djelovanje presude).

(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, stranka koja je bila umješak ima pravo istaknuti prigovor da je stranka iz ranije parnice kojoj se pridružio kao umješak pogrešno vodila prethodnu parnicu ili da joj je Sud propustio dostavljati pozive, podneske ili odluke.

(3) Sud može usvojiti prigovor iz stavka (2) ovoga članka samo ako stranka iz stavka (1) ovoga članka koja je bila umješak dokaže:

1) da u vrijeme stupanja u prethodnu parnicu nije bila pravodobno obaviještena o parnici koja je prethodno vođena i da je time bila spriječena poduzimati radnje koje bi dovele do povoljnijeg ishoda te parnice;

2) da je stranka iz parnice kojoj se pridružila kao umješak namjerno ili iz grube nepažnje propustila poduzimati parnične radnje koje bi dovele do povoljnijeg ishoda prethodne parnice, a za mogućnost njihova poduzimanja raniji umješak nije znao ili nije mogao znati;

3) da je stranka iz prethodne parnice svojim parničnim radnjama sprječavala da nastupi djelovanje radnji njezina umješšača.

(4) Ako stranka iz stavka (1) ovoga članka koja je bila umješšač uspije s prigovorom iz stavka (2) ovoga članka, Sud će dopustiti da stranke ponovno raspravljaju o činjeničnim i pravnim pitanjima o kojima je raspravljeno u prethodnoj parnici.”

Članak 84.

U članku 309. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

„(3) Odredbe članka 308.a. na odgovarajući se način primjenjuju i na treću osobu koja je obaviještena o započetoj parnici.”

Članak 85.

Iza članka 312. dodaju se novi čl. 312.a., 312.b. i 312.c. koji glase:

„Članak 312.a.

- (1) Ročišta pred Sudom mogu se tonski snimati.
- (2) Sud rješenjem odlučuje o tonskom snimanju, sam ili na prijedlog stranaka.
- (3) Protiv toga rješenja nije dopuštena žalba.
- (4) Tonska snimka ročišta dostavlja se strankama.

Članak 312.b.

- (1) Tonska snimka ročišta dio je spisa sudskog predmeta.
- (2) Način pohrane i prijenosa tonske snimke, tehnički uvjeti i način snimanja uređuju se poslovnikom Suda.

Članak 312.c.

- (1) Tonska snimka prenosi se i u pisani oblik u roku od osam dana od dana snimanja.
- (2) Tonska snimka u pisanom obliku izrađuje se u skladu s odredbom članka 311. ovoga zakona i mora sadržavati sve što je snimljeno na tonskoj snimci.

(3) Stranke mogu tražiti prijepis tonske snimke u skladu s odredbama ovoga zakona.

(4) Stranke mogu zatražiti prijepis tonske snimke u roku od osam dana od dana kada je tonska snimka izrađena.

(5) Ako se prijepis tonske snimke i tonska snimka bitno razlikuju, stranka ima pravo podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana dostave prijepisa. Prigovor mora biti obrazložen.

(6) Sud će povodom prigovoru stranke iz stavka (5) ovoga članka u roku od tri dana rješenjem prihvatiti i izmijeniti prijepis tonske snimke ili odbiti prigovor. Protiv toga rješenja nije dopuštena posebna žalba.”

Članak 86.

Naziv Poglavlja XXII. mijenja se i glasi:

„XXII. PREKID, ZASTOJ I OBUSTAVA POSTUPKA”

Članak 87.

U članku 315. u točki 1) zarez i riječi: „a nema punomoćnika u toj parnici” brišu se.

Članak 88.

Iza članka 319. dodaju se novi čl. 319.a. i 319.b. koji glase:

„Članak 319.a.

(1) Sud će zastati s postupkom kad je to propisano zakonom.

(2) Rješenjem o zastoju postupka Sud određuje vrijeme trajanja zastoja.

(3) Protiv rješenja o zastoju postupka nije dopuštena posebna žalba.

(4) Sud nastavlja postupak po službenoj dužnosti čim prestanu razlozi koji su izazvali zastoj postupka.

(5) Kad Sud zastane s postupkom, može poduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost od odgode.

(6) Zastoj postupka ne utječe na rokove za poduzimanje parničnih radnji.

Članak 319.b

- (1) Postupak se obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike odnosno pravne sljednike.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) ovog članka Sud će rješenje o obustavi postupka dostaviti protivnoj stranci te nasljednicima odnosno pravnim sljednicima stranke nakon što oni budu utvrđeni.
- (3) Sud će nasljednicima umrle stranke, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, postaviti privremenog zastupnika kojemu će dostaviti rješenje o obustavi postupka, ako ocijeni da bi ostavinski postupak mogao dulje trajati.
- (4) Rješenje o obustavi postupka zbog toga što je pravna osoba prestala postojati dostavit će se protivnoj stranci i njezinom pravnom sljedniku nakon što on bude utvrđen, a ako pravna osoba nema pravnoga sljednika, Sud će, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, rješenje o obustavi postupka dostaviti pravobraniteljstvu.
- (5) U rješenju o obustavi postupka Sud će odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove u postupku koji je prethodio donošenju rješenja o obustavi.
- (6) Na postupak o obustavi na odgovarajući će se način primjenjivati odredbe ovoga zakona o prekidu postupka.”

Članak 89.

U članku 365. u stavku (1) broj „3.000” zamjenjuje se brojem „10.000”.

Članak 90.

- (1) U svim postupcima u kojima je do dana stupanja na snagu ovoga zakona donesena prvostupanjska presuda, daljnji postupak provest će se prema dosadašnjim propisima.
- (2) U svim postupcima u kojima do dana stupanja na snagu ovoga zakona nije donesena prvostupanjska presuda, daljnji postupak provest će se prema odredbama ovoga zakona.

Članak 91.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: 01,02-02-1-8/13
15. srpnja 2013. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Denis Bećirović

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Mr. Ognjen Tadić